

Udskriftsdato: 22. december 2025

2020/1 BTB 142 (Gældende)

Betænkning over Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af ydelsesregulering baseret på principperne om gensidig forsørgerpligt for kontanthjælpsmodtagere, førtidspensionister og folkepensionister

Ministerium: Folketinget

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af ydelsesregulering baseret på principperne om gensidig forsørgerpligt for kontanthjælpsmodtagere, førtidspensionister og folkepensionister

[af Victoria Velasquez (EL) og Torsten Gejl (ALT) m.fl.]

1. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, RV, KF og LA) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse* ved 2. (sidste) behandling.

Et *mindretal* i udvalget (EL, SF og ALT) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *andet mindretal* i udvalget (DF og NB) vil hverken stemme for eller imod beslutningsforslaget ved 2. (sidste) behandling.

Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

2. Politiske bemærkninger

Venstre

Venstres medlemmer af udvalget har forståelse for, at man som borger først og fremmest koncentrerer sig om sin egen økonomi og situation. Det er helt naturligt, hvis man synes, det er ærgerligt at være omfattet af gensidig forsørgerpligt.

For Venstre er det dog afgørende, at det sikres, at vi som samfund bedst muligt hjælper flest mulige og får mest muligt for borgernes skattekrone, og Venstre synes også, at den gensidige forsørgerpligt er rimelig og fornuftig.

Det gør Venstre for det første, fordi det er sundt for vores velfærdssamfund at målrette den største hjælp til de mennesker, der har mest brug for den. Det har man ikke, når man bor med en, som har en indtægt af en vis størrelse. For det andet synes Venstre, at det er rimeligt, at man er med til forsørge sig selv og sine, når man har en indkomst, så man på den måde kan hjælpe dem, der har mest brug for det.

I Venstre har vi taget adskillige tiltag for at sikre, at det fortsat kan betale sig at arbejde, selv om man er gift med en folkepensionist eller en førtidspensionist. Da Venstre havde regeringsansvaret, lempede vi modregningsreglerne for folkepensionister i finansloven for 2019, i aftalen om seniorpensionen og i aftalen om flere år på arbejdsmarkedet.

I Danmark har vi en regering, som indtil videre har hævet skatter og afgifter knap 40 gange for 12 mia. kr. Venstre har et skattestop, og det betyder, at det ikke skal være dyrere at være dansker, og at det ikke skal være dyrere at drive virksomhed. Derfor støtter Venstre selvfølgelig ikke at sende en ekstra regning til danske virksomheder, og i det lys kan Venstre ikke støtte beslutningsforslaget.

Dansk Folkeparti

Dansk Folkeparti stemmer hverken for eller imod B 142.

DF vil gerne være med til at fjerne modregning i førtidspensionens og folkepensionens pensionstil- læg. Det er efter Dansk Folkepartis mening urimeligt, at der skal ske modregning for anden indkomst i pensionerne for dem, der har lav indkomst.

Der er for folkepensionister og førtidspensionister ikke tale om gensidig forsørgerpligt, men problemerne skyldes det modregningssystem, der ligger i førtidspension og folkepension.

Dansk Folkeparti kan dog ikke støtte den del af forslaget, der omhandler den gensidige forsørgerpligt for kontanthjælp og hjemsendelsesydelse, og derfor stemmer Dansk Folkeparti hverken for eller imod beslutningsforslaget.

Enhedslisten og Alternativet

Enhedslistens og Alternativets medlemmer af udvalget mener ikke, at kontanthjælpsmodtagere, pensionister og førtidspensionister, som i forvejen har et lavt forsørgelsesgrundlag, skal straffes økonomisk, hvis de vælger at flytte sammen med en partner.

Det skaber ulighed i et forhold, når den ene part bliver trukket i ydelse, fordi den anden part har en lønindtægt. Det kan betyde, at mange pensionister, kontanthjælpsmodtagere og førtidspensionister føler sig som såkaldt dårligt parti i en kærlighedsrelation, når de af økonomiske grunde ikke har mulighed for at flytte sammen med deres kæreste eller blive gift.

De partner- og ægtefælleafhængige ydelser betyder derudover, at dem med de laveste indkomster bliver ramt af både skatter og ydelsesreduktioner af flere omgange. Ud over at betale kildeskat reduceres ydelsen med følgende

- fradrag af en eventuel erhvervsevnetabsforsikring eller arbejdsmarkedspension,
 - reduktion i ydelsen på baggrund af samlevers/ægtefælles arbejdsindtægt,
 - en lavere ydelsessats for førtidspensionister og folkepensionister, der enten er samlevende eller gift,
- og
- fradrag af en eventuel erhvervsevnetabsforsikring eller arbejdsmarkedspension.

Det er efter Alternativets og Enhedslistens opfattelse et helt urimeligt modregningsregime, som rammer mennesker, der i forvejen har mindst, og derfor vil partierne med beslutningsforslaget, som er fuldt finansieret, i første omgang fjerne reduktionen i ydelserne, som følge af at man har en partner eller er gift.

Alternativet og Enhedslisten mener også, at en fjernelse af partnerafhængighed i forhold til ydelser vil skabe en stor mængde afledte besparelser i samfundet. De dynamiske effekter har form af afledte besparelser inden for en lang række områder som resultat af ophævelse af den gensidige forsørgerpligt. Det gælder bl.a. følgende

- Besparelser på den omfattende administration og kontrol, det kræver at lave løbende udregninger på individuelle familiers indkomst.
- Besparelser på de sociale budgetter i forhold til hjemløshed, når mennesker flytter sammen og derved frigør boliger, der kan bruges til hjemløse.
- Flere beretter om, hvordan det holder dem tilbage fra at date, fordi de ikke vil belemre en kommende kæreste med modregningsreglerne. Det vil kunne fjerne mange af de frustrationer flere oplever med ikke at kunne flytte sammen og dele livet med den, de elsker.
- Besparelser på hjemmehjælp og hjemmeplejer.

Ændring i partiernes holdning til afskaffelse af visse ydelser med gensidig forsørgerpligt

Alternativet og Enhedslisten kan med glæde konstatere, at der er sket en holdningsændring blandt nogle af Folketingets partier på spørgsmålet om at fjerne den gensidige forsørgerpligt på to af ydelserne, som beslutningsforslaget dækker over. Dansk Folkeparti og Nye Borgerlige har givet udtryk for at ville se positivt på den del, der omhandler gensidig forsørgerpligt for førtidspensionister og folkepensionister. Det finder Alternativet og Enhedslisten positivt, og partierne vil derfor fremsætte et beslutningsforslag i den nye samling vedrørende afskaffelse af gensidig forsørgerpligt for førtidspensionister og folkepensionister.

3. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 4. februar 2021 og var til 1. behandling den 15. april 2021. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Beskæftigelsesudvalget.

Oversigt over beslutningsforslagets sagsforløb og dokumenter

Beslutningsforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under beslutningsforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 1 møde.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 3 bilag på beslutningsforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 24 spørgsmål til beskæftigelsesministeren til skriftlig besvarelse. Ministeren har besvaret spørgsmål 1-6, 9, 11, 20, 21 og 23. De sidste spørgsmål forventes besvaret inden 2. behandling.

Bjørn Brandenborg (S) Bjarne Laustsen (S) fmd. Jan Johansen (S) Jens Joel (S)

Jeppe Bruus (S) Kasper Sand Kjær (S) Henrik Møller (S) Lennart Damsbo-Andersen (S)

Samira Nawa (RV) Kathrine Olldag (RV) Karsten Hønge (SF) Halime Oguz (SF) Jette Gottlieb (EL)

Victoria Velasquez (EL) Christian Juhl (EL) Torsten Gejl (ALT) Hans Andersen (V)

Anne Honoré Østergaard (V) nfmd. Carsten Kissmeyer (V) Morten Dahlin (V) Stén Knuth (V)

Ulla Tørnæs (V) Bent Bøgsted (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Dennis Flydtkjær (DF)

Mads Andersen (KF) Birgitte Bergman (KF) Lars Boje Mathiesen (NB) Alex Vanopslagh (LA)

Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	49	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	39	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Kristendemokraterne (KD)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Siumut (SIU)	1
Enhedslisten (EL)	13	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Nye Borgerlige (NB)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	7